

ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF AAN DE BUSSCHAERTSTRAAT, TE AALBEKE

VERSLAG VAN RESULTATEN

ABO Archeologische Rapporten 396

Rapport opgemaakt door: Jelle Defrancq

Derbystraat 55
9051 Gent

maart 2017

Dossiernr. 21436.R.01

OE: 2017B319

Gent

COLOFON

Titel

Archeologische evaluatie van het bodemarchief aan Busschaertstraat te Aalbeke, Kortrijk

Auteurs

Jelle Defrancq

Projectnummer

- 21436 (intern)
- 2017B319 (Agentschap Onroerend Erfgoed)

Plaats en Datum

Gent, maart 2017

Reeks en nummer

ABO archeologische rapporten 396

ISSN 2406-3940

RAPPORTFICHE

Template

Versies		
Versie	Datum	Status
v0	01/03/2017	Interne draft
v1	03/2017	Externe draft / definitieve versie
03	03/2017	Definitieve versie

Projectteam	
<i>Functie</i>	<i>Naam</i>
Projectleider	Jan Coenaerts
Business Unit Manager	Tim Moerenhout
Kwaliteitscontrole	Jan Coenaerts
Director	Didier Reyns/Patrick Hambach

INHOUD

1	Inleiding (beschrijvend gedeelte)	6
1.1	Thesaurus	6
1.2	Administratieve gegevens	6
1.3	Doel van het onderzoek.....	7
1.4	Aanleiding van het onderzoek.....	7
1.5	Afbakening onderzoeksgebied	7
1.6	Onderzoeksstrategie.....	9
2	Aard van de bedreiging.....	10
2.1	Huidige situatie en recente geschiedenis.....	10
2.2	Toekomstige situatie	15
3	Assessmentrapport: archeologische voorkennis.....	17
3.1	Inventarissen onroerend erfgoed.....	18
3.2	Cartografische bronnen.....	21
3.3	Recente landschapsveranderingen	25
4	Besluit	26
4.1	Interpretatie en datering.....	26
4.2	Inschatting potentieel tot kennisvermeerdering	27
5	Kwaliteitscontrole en ondertekening	27
6	Bibliografie.....	28
6.1	Literaire bronnen.....	28
7	Bijlagen	30

LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1: Luchtfoto met aanduiding van het studiegebied (rood) (Google Satellite 2017)	8
Figuur 2: GRB en kadaster met aanduiding van het studiegebied (rood) (bron: Geopunt 2017; Cadgis 2017).....	8
Figuur 3: Orthofoto (grootschalige winteropnames, kleur, 2013-2015) met weergave van het studiegebied (rood) (bron: Geopunt 2017).....	11
Figuur 4: Contourlijnen (equidistantie 1m) van het terrein voor de aanleg van het talud en na het dempen van de waterbuffers. De terrein hoogte aangegeven op de DTM (1m) ligt minstens 2m hoger dan deze aangegeven op de topografische kaart (1:10.000, 1996) voor de bouw van de houtmagazijnen.....	12
Figuur 5: Satelietfoto (2017) met weergave van de recente aanleg van een talud voor de bouw van aanvankelijk geplande uitbereiding van de houtmagazijnen; de bufferbekkens en de contouren van het geplande houtmagazijn (bron: Google Satellite 2017)	13
Figuur 6: Bestaande toestand net na het ophogen ca. 2006.	14
Figuur 7: Kaart van gebieden waar geen archeologie verwacht kan worden (bron: Inventaris Onroerend Erfgoed 2017)	15
Figuur 7: GRB met overzicht van de toekomstige situatie (bron: opdrachtgever 2017; Geopunt 2017)	16
Figuur 8: Terreindoorsnede (Noord-Zuid) met weergave van aan te leggen talud en funderingen (bron: Opdrachtgever (2017). De funderingen gaan niet dieper dan het talud en beschadigen dus het bestaande loopvlak niet, laat staan het 'natuurlijke loopvlak' dat nog enkele meters lager ligt.	17
Figuur 10: Tabel met geraadpleegde bronnen.....	17
Figuur 11: Weergave van de meldingen uit de Inventaris Onroerend Erfgoed in de buurt van het studiegebied (Inventaris Onroerend Erfgoed, 2016)	18
Figuur 12: Tabel met de locatie van het bouwkundig erfgoed in de regio	18
Figuur 13: Alle CAI-meldingen binnen een straal van 1000m	19
Figuur 14: overzichtstabel CAI.....	19
Figuur 15: Ferrariskaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (bron: Geopunt 2016)	21
Figuur 16: Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het onderzoeksgebied (bron: Geopunt 2016). ..	22
Figuur 17: Vandermaelen kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (bron: Geopunt 2016)... ..	23
Figuur 18: Poppkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (Rood) en de huidige situatie (bron: Geopunt 2016)	24
Figuur 19: Topografische kaart ministerie van Openbare Werken en Wederopbouw (1950-1970) met weergave van het studiegebied (rood) (bron: Cartesius 2016).	25
Verslag van Resultaten	

1 INLEIDING (BESCHRIJVEND GEDEELTE)

1.1 THESAURUS

Bureaustudie, Opgehoogd terrein, laatmiddeleeuws, walgrachtsite, veldprospectie

1.2 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode	Onroerend Erfgoed: 2017B319
ISSN-nummer	2406-3940
Erkend Archeoloog	Jan Coenaerts
Erkenningsnummer	OE/ERK/Archeoloog/2016/00008
Naam + adres onderzoeksgebied	
- straat + nr.:	Busschaertstraat
- postcode :	8511
- fusiegemeente :	Aalbeke, Kortrijk
- land :	België
Lambercoördinaten (EPSG:31370)	N: 69969, 164195 Z: 70113, 163814
Kadaster	
- Gemeente :	Aalbeke,
- Afdeling :	9
- Sectie :	A
- Percelen :	494A, 495A, 496B end eel van nrs. 409G, 428B, 429B, 491H, 492B, 493B, 497A, 498, 499B, 499/2 ^e , 488D, 429A, 428A
Onderzoekstermijn	Maart 2017
Thesauri	Bureaustudie, Opgehoogd terrein, laatmiddeleeuws, walgrachtsite, veldprospectie

1.3 DOEL VAN HET ONDERZOEK

Het doel van de archeologienota is nagaan in hoeverre het archeologisch archief dat potentieel aanwezig is op een terrein is bedreigd door een nakende ingreep in de bodem. Het onderzoek heeft drie objectieven. Ten eerste wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van de site. Daarnaast wordt nagegaan welke bewaring we kunnen verwachten van deze archeologische resten. Ten derde wordt nagegaan wat de impact van de geplande ingreep in de bodem zal zijn op deze resten.

De gegevens voor deze analyse worden gehaald uit bestaande en ontsloten landschappelijke, bouwkundige en archeologische inventarissen en kaarten in combinatie met de plannen geleverd door de opdrachtgever. Op basis van de resultaten van dit onderzoek zal een advies worden geformuleerd voor eventueel archeologisch vervolgonderzoek; in situ bewaring of vrijgave van het terrein.

1.4 AANLEIDING VAN HET ONDERZOEK

Deze archeologienota kwam tot stand in opdracht van de bouwheer naar aanleiding van de geplande aanleg van een houtmagazijn, burelen en een pomplokaal langs de Busschaertstraat te Aalbeke Kortrijk.

De beoogde graafwerken voor de aanleg van funderingen en verhardingen worden beschouwd als een ingreep in de bodem. Doordat de oppervlakte van de ingreep in de bodem de drempelwaarde van 5000m² overschrijdt moet er, in het kader van het Onroerend Erfgoeddecreet, voorafgaand aan een bouwvergunning, een archeologienota worden opgemaakt om het archeologisch potentieel van de site te evalueren (art. 5.4.1. Onroerend Erfgoeddecreet).

1.5 AFBAKENING ONDERZOEKSGBIED

Het onderzoeksgebied bevindt zich net ten noordoosten van het centrum van Aalbeke op een 300-tal meter van de centrumkerk. Het studiegebied wordt in het noorden begrensd door het Busschaertpad, in het westen door de Moeskroensesteenweg, in het oosten door een bestaand houtmagazijn en in het zuiden door de rand van bebouwde kom van Aalbeke.

Figuur 1: Luchtfoto met aanduiding van het studiegebied (rood) (Google Satellite 2017)

Figuur 2: GRB en kadaster met aanduiding van het studiegebied (rood) (bron: Geopunt 2017; Cadgis 2017)

1.6 ONDERZOEKSSTRATEGIE

Volgende twee stappen worden ondernomen om een archeologisch verwachtingsprofiel op te stellen:

- 1) Een analyse van de bestaande en ontsloten landschappelijke gegevens plaatst het studiegebied in een breder landschappelijk kader (hfst. 3). Hiertoe werd zowel kaartmateriaal als literaire bronnen geconsulteerd.
- 2) Een analyse van de bestaande en ontsloten historische en archeologische gegevens geven inzicht in het archeologisch potentieel van het studiegebied (hfst. 4). Hierbij werden voornamelijk inventarissen onroerend erfgoed en historische kaarten geraadpleegd.

Het archeologisch verwachtingsprofiel wordt vervolgens geconfronteerd met de aard van de geplande werken teneinde de impact van deze werken te bepalen en een advies te formuleren.

2 AARD VAN DE BEDREIGING

2.1 HUIDIGE SITUATIE EN RECENTE GESCHIEDENIS

Het studiegebied heeft een oppervlakte van ca. 8ha en ligt volledig onder akkerland. Zoals de orthofoto aangeeft, is geen bebouwing aanwezig. Deze huidige toestand verhuult echter verschillende recente bodemingrepen.

Aanvankelijk bevonden zich ter hoogte van het terrein 3 bufferbekkens (dossier: 20010308) met een oppervlakte van in totaal 9056m². Het meest zuidelijke bufferbekken werd reeds voor 2005 gedempt en genivelleerd de overige twee werden in de loop van 2006 gedempt. Het terrein werd hierbij genivelleerd en opgehoogd om op het oostelijk deel ervan vervolgens een talud aan te leggen (dossiers: 2005/00353; 2006/00028) (zie overzichtsfoto). De taludrand is goed zichtbaar op de overzichtsfoto's. Het resultaat is een terrein onder grasland dat sterk vergraven en opgehoogd is.

Uit de plannen voor de terreinaanlegwerken kon worden afgeleid dat het wateroppervlak van de noordelijkste 2 bufferbekkens op 34.95 en 31.40mTAW lagen. Hoewel hun diepte onbekend is kan vermoed worden dat de bovenste bodemlagen hier reeds zijn verstoord tot op het archeologisch niveau. De bufferbekkens werden na enkele jaren gedempt en het volledige terrein werd opgehoogd en genivelleerd tot op een terreinhoogte tussen de 40mTAW (noord) en 44mTAW (zuid). Dit betekende een ophoging van minimaal 2m tegenover het natuurlijke loopvlak (zie figuur 4).

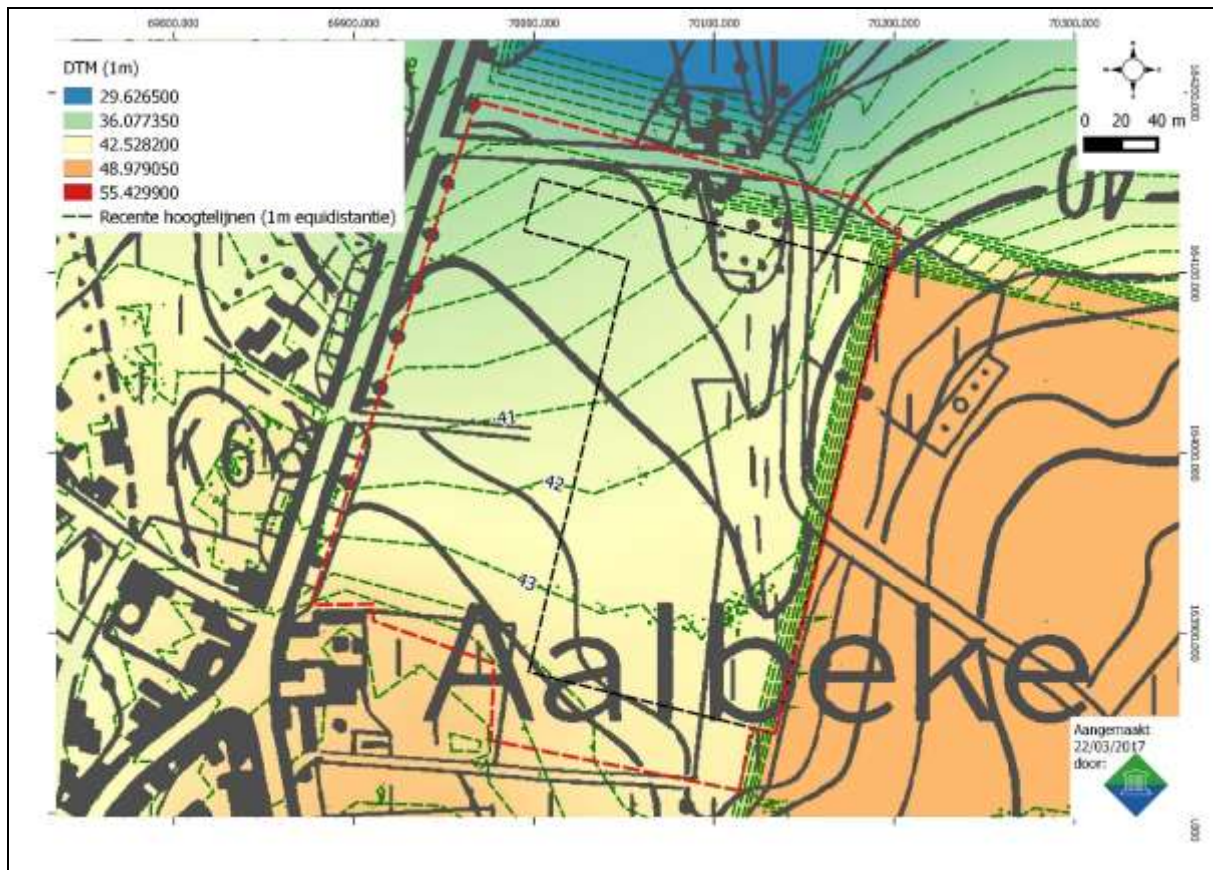
Een deel van het studiegebied (ca. 3.3ha) is recentelijk een tweede maal opgehoogd tot op een hoogte van 48.171mTAW. Dit talud betekende een ophoging van ca. 4m met gestabiliseerde grond ten aanzien van het toenmalige loopvlak. De ophoging gebeurde in context van een reeds goedgekeurde bouwaanvraag voor de aanbouw van een houtmagazijn. De bouw werd echter nooit uitgevoerd omdat de plannen later werden aangepast naar de bouw van de hier besproken loods met een iets groter oppervlakte. De ophogingswerken zijn nog te zien op de satellietkaart in figuur 4.

Alles tezamen is het grootste deel van het terrein ter hoogte van de geplande nieuwe loods zo'n 6 meter opgehoogd sinds begin jaren 90.

Daarnaast ligt het studiegebied grotendeels in een zone waar geen archeologie meer te verwachten valt (Inventaris Onroerend Erfgoed 2017). Enkel het zuidelijke deel van het studiegebied (ca. 2ha) en het uitbereidingsgebied van de loods (1.2ha) liggen buiten deze zone.

Figuur 3: Orthofoto (grootschalige winteropnames, kleur, 2013-2015) met weergave van het studiegebied (rood) (bron: Geopunt 2017).

Figuur 4: Contourlijnen (equidistantie 1m) van het terrein voor de aanleg van het talud en na het dempen van de waterbuffers. De terrein hoogte aangegeven op de DTM (1m) ligt minstens 2m hoger dan deze aangegeven op de topografische kaart (1:10.000, 1996) voor de bouw van de houtmagazijnen.

Figuur 5: Satelietfoto (2017) met weergave van de recente aanleg van een talud voor de bouw van aanvankelijk geplande uitbereiding van de houtmagazijnen; de bufferbekkens en de contouren van het geplande houtmagazijn (bron: Google Satellite 2017)

Figuur 6: Bestaande toestand net na het ophogen ca. 2006.

Figuur 7: Kaart van gebieden waar geen archeologie verwacht kan worden (bron: Inventaris Onroerend Erfgoed 2017)

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

De geplande werken bestaan uit de aanleg van een houtmagazijn (3700m²) met bijhorend bureelgebouw (1473m²). De werken worden uitgevoerd op een bestaand talud dat voor de gelegenheid westwaarts wordt uitgebreid. Verder worden ook beperkte randstructuren aangelegd zoals een parking, brandwegen en een pompstation.

Eerst worden de bestaande taluds in het oostelijk deel van het studiegebied verhoogd tot ca. 48mTAW, een ophoging van zo'n 4m ten aanzien van de terreintoestand in 2015 en minstens 6 meter hoger dan de toestand in de jaren '90. Hierna worden de funderingszolen aangelegd voor de loods. Met een oppervlakte van 4m² en een diepte van ca. 1m blijven deze funderingen ruim boven het

oorspronkelijke terreinoppervlak. Ook de diepte van de vloerfunderingen (ca. -0.40mMV) raakt niet aan dit terreinoppervlak.

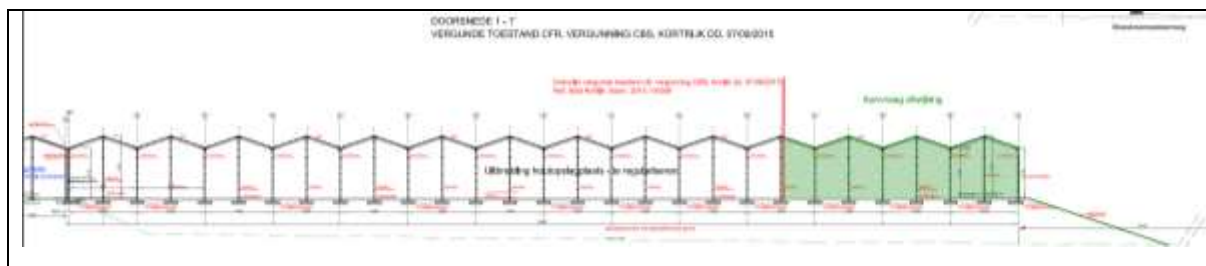
De onderfundering van de parking en de verhardingen zullen op maximaal -0.60mMV diep komen te liggen wat tevens hoger is dan het natuurlijke loopvlak.

Het bureelgebouw en het pompstation komen een stuk dieper te liggen. Het kelderniveau van het bureelgebouw ligt namelijk op 38.671mTAW en dat van het pompstation op -3mMV. In beide gevallen worden mogelijk archeologische lagen beschadigd bij de aanleg, zij het sterk lokaal.

De impact van de werken op het archeologisch archief is nihil. Enerzijds is reeds een deel van het terrein waarop het houtmagazijn komt vergraven. Anderzijds worden door opeenvolgende terreinophogingen geen archeologische lagen aangesneden bij de geplande bouwwerken. Enkel ter hoogte van het bureelgebouw en het pompstation wordt lokaal sterk verdiept maar deze percelen liggen binnen de eerder besproken 'Gebieden waar geen archeologie te verwachten valt', bijgevolg zijn archeologische resten nergens in gevaar.

Figuur 8: GRB met overzicht van de toekomstige situatie (bron: opdrachtgever 2017; Geopunt 2017)

Figuur 9: Terreindoorsnede (Noord-Zuid) met weergave van aan te leggen talud en funderingen (bron: Opdrachtgever (2017)). De funderingen gaan niet dieper dan het talud en beschadigen dus het bestaande loopvlak niet, laat staan het 'natuurlijke loopvlak' dat nog enkele meters lager ligt.

3 ASSESSMENTRAPPORT: ARCHEOLOGISCHE VOORKENNIS

Geraadpleegde bronnen hoofdstuk 3 met betrekking tot archeologische voorkennis	Toelichting
Inventarissen	
Inventaris Archeologische zone	Buiten archeologische zone
Landschapsatlas	Niet van toepassing
Inventaris Bouwkundig erfgoed	Relevant, cf. 4.1.1
Beschermde stads- en dorpsgezichten	Niet van toepassing
Bouwkundige gehelen	Niet van toepassing
Centraal Archeologische Inventaris	Relevant, cf. 4.1.2
Inventaris Historische stadskern	Niet van toepassing
Inventaris gebieden waar geen archeologie te verwachten valt (GGA)	Deels binnen GGA
Wereldoorlog relictten	Niet van toepassing
Cartografische bronnen	
Frickxkaart (ca. 1745)	nvt
Ferrariskaart (ca. 1771-1778)	Relevant, cf. 4.2.1
Atlas der Buurtwegen (ca. 1841)	Relevant, cf. 4.2.2
Vandermaelen kaarten (1846- 1854)	Relevant, cf. 4.2.3
Popp kaarten (1842-1879)	Relevant, cf. 4.2.4

Figuur 10: Tabel met geraadpleegde bronnen

3.1 INVENTARISSEN ONROEREND ERFGOED

3.1.1 INVENTARIS BOUWKUNDIG ERFGOED

Figuur 11: Weergave van de meldingen uit de Inventaris Onroerend Erfgoed in de buurt van het studiegebied (Inventaris Onroerend Erfgoed, 2016)

Onderstaande tabel geeft een beknopte inhoud en locatie van het bouwkundig erfgoed in een straal van 500m rond de het studiegebied.

ID	Omschrijving	Datering
60484	Burgerhuis	1900
13425	Burgerhuis	4 ^e kwart 18 ^e eeuw
60460	Oude weverij, hoeve met losse bestanddelen	19 ^e eeuw
60483	Hoeve Oude burgemeesterhof	4 ^e kwart 19 ^e eeuw
60486	Burgerhuis	1900
60488	Burgerhuis	19 ^e eeuw

Figuur 12: Tabel met de locatie van het bouwkundig erfgoed in de regio

In het studiegebied zijn geen bouwkundig erfgoedelementen aanwezig. In de bredere omgeving zijn echter wel enkele gebouwen geïnventariseerd. Het gaat om verschillende hoeven en burgerhuizen uit het einde van de 19^e eeuw. Hoewel deze ons iets vertellen over de moderne landschapsontwikkelingen rond Aalbeke zijn ze verder van weinig belang voor het onderzoek.

3.1.2 CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS (CAI)

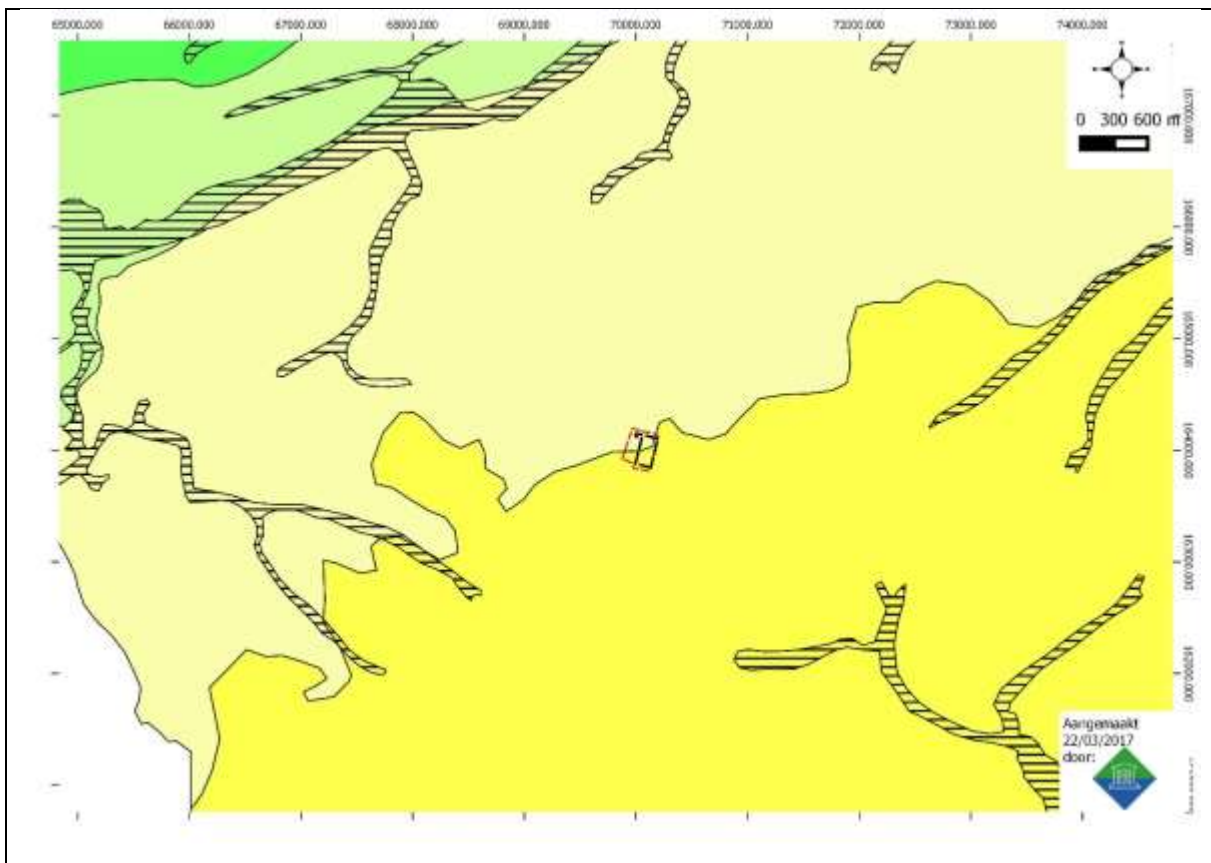
Figuur 13: Alle CAI-meldingen binnen een straal van 1000m

CAI	Omschrijving	Datering
74141	Losse vondst lithisch materiaal Materiaal verspreid over akker	Steentijden Post middeleeuwen
73689	Losse vondst lithische materiaal Losse vondst scherven	Steentijden Late middeleeuwen
74312	Molen	17 ^e eeuw
74142	Losse vondst aardewerk	Nieuwe tijd
73675	Losse vondst lithisch materiaal losse vondst aardewerk	Steentijden Late middeleeuwen
73675	Losse vondst lithisch materiaal losse vondst aardewerk	Steentijden Late middeleeuwen
73686	Site met walgracht	Late middeleeuwen
73679	Losse vondst lithisch materiaal Losse vondst aardewerk	Steentijden Late middeleeuwen
74311	Site met walgracht	Late middeleeuwen
74315	Sint-Conreliuskerk	16 ^e eeuw

Figuur 14: overzichtstabel CAI

In de regio rond het studie gebied werden opmerkelijk veel oppervlaktevondsten gedaan van steentijd en laat middeleeuws materiaal. Dit getuigt van intensieve menselijke activiteiten in de regio. Ook binnen het studiegebied zijn bij veldprospecties in de jaren '90 scherven en lithische artefacten aangetroffen. De kans om deze ter hoogte van het studiegebied nog enigszins in ruimtelijke context aan te treffen is miniem gezien de vele ophogingen die hier plaatsvonden. De quartairgeologische eigenschappen van de regio lenen zich bovendien niet tot een goede bewaring van paleolithische en mesolithische sites. Er zijn namelijk geen holocene afzettingen aanwezig bovenop oudere weichseliaansedimenten die kunnen wijzen op goed bewaarde pre-neolithische loopvlakken.

Dit verklaard mogelijk ook waarom het gebied grotendeels is opgenomen als 'Gebied waar geen Archeologie te verwachten valt'.

Figuur 15: Quartairgeologische kaart met weergaven van het studiegebied (rood) (bron: Geopunt 2017). De quartairgeologie in het studiegebied bestaat uit type 1 en type 2. In beide gevallen werden geen holocene sedimenten afgezet bovenop de eolische dekzanden/loes

3.2 CARTOGRAFISCHE BRONNEN

3.2.1 FERRARISKAART (CA. 1771- 1778)

Figuur 16: Ferrariskaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (bron: Geopunt 2016)

De kaart van Ferraris geeft een gedetailleerde inkijk in landindelingen, landgebruik en nederzettingspatronen aan het eind van het Ancien Régime (18e eeuw). De regio van het studiegebied wordt gekenmerkt door kleine omhaagde akkers, onderbroken door omhaagd weiland ter hoogte van de vochtige depressies. Het studiegebied ligt ter hoogte van een boerderij met omringend erf.

3.2.2 ATLAS DER BUURTWEGEN (CA. 1841)

Figuur 17: Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het onderzoeksgebied (bron: Geopunt 2016)

De Atlas der buurtwegen geeft een inkijk in het spoor- en wegennet en perceelsystemen van de 19^e eeuw. Hoewel het studiegebied wordt doorsneden door wegen blijft het grotendeels onbebouwd. In het oosten komt verder een beek voor. Het erf, aanwezig op de ferrariskaart lijkt verdwenen.

3.2.3 VANDERMAELENKAART (CA. 1846-1854)

Figuur 18: Vandermaelen kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (bron: Geopunt 2016)

De Vandermaelenkaart geeft een overzicht van het landgebruik en de nederzettingspatronen tijdens de 19^e eeuw. Het studiegebied wordt nog steeds gedomineerd door akkerland maar de eerder vernoemde beek stroomt nu over het volledige oostelijke deel van het studiegebied. Het stroomgebied van deze beek wordt geflankeerd door vochtige weilanden.

3.2.4 POPPKAART (CA. 1842-1879)

Figuur 19: Poppkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (Rood) en de huidige situatie (bron: Geopunt 2016)

De Poppkaart geeft, net als de Atlas der Buurtwegen informatie over 19^e-eeuwse perceelsindelingen. Gezien beide kaarten in dezelfde periode zijn opgemaakt is de informatie die uit de Poppkaart kan verkregen worden sterk gelijkaardig.

3.3 RECENTE LANDSCHAPSVERANDERINGEN

Figuur 20: Topografische kaart ministerie van Openbare Werken en Wederopbouw (1950-1970) met weergave van het studiegebied (rood) (bron: Cartesius 2016).

De situatie in de 2de helft van de 20^e eeuw laat beginnende suburbanisering zien. De lintbebouwing langs de hoofdwegen bereidt zich uit. Het studiegebied zelf bestaat in deze periode nog volledig uit onbebouwd akkerland.

4 BESLUIT

4.1 INTERPRETATIE EN DATERING

Naar aanleiding van infrastructuurwerken ter hoogte van de Busschaertstraat te Aalbeke werd door ABO NV in opdracht van de bouwheer een archeologienota opgemaakt. Deze nota moest vaststellen in hoeverre het onderzoeksgebied een archeologisch potentieel in zich draagt en in welke mate het archeologisch archief in gevaar is door de geplande werken.

Op basis van landschappelijke en archeologisch/historische gegevens kan een inschatting gemaakt worden van de aard en ouderdom van eventuele archeologische vindplaatsen ter hoogte van het studiegebied. Hierbij wordt er van uitgegaan dat het spreidingspatroon van archeologische vindplaatsen sterk afhankelijk is van de fysieke eisen die werden gesteld aan het landschap.

Voor pre-agrarische gemeenschappen (paleolithicum t/m neolithicum) was een ecologisch divers landschap belangrijk. De mens trok zijn tijdelijke kampementen meestal op langs overgangszones van nat naar droog, zoals bijvoorbeeld op droge zandruggen in beekvalleien. In dergelijke gradiëntzones zijn namelijk de rijkste en meest diverse voedingsbronnen aanwezig en was drinkwater binnen handbereik. Een dergelijke gradiëntzone was mogelijk wel aanwezig ter hoogte van een beek die tot de recente tijden het studiegebied doorkruiste. Dit verklaard tevens de verschillende losse vondsten van steentijd materiaal. Toch kunnen we hier geen *in situ* jager verzamelaarssystes verwachten omdat de landschappen waarin deze sites zicht vormden niet werden bedekt met holoceen materiaal en bijgevolg volledig zijn verploegd of verspoeld.

Bij de introductie van de landbouw werd de geschiktheid van de bodem voor het plegen van akkerbouw een cruciaal criterium. De eerste akkers werden op de vruchtbaarste en makkelijk te bewerken gronden aangelegd. Sommige natuurlijke bodems ter hoogte van het studiegebied hebben een relatief hoge natuurlijke bodemvruchtbaarheid. Neolithische bewoning in de regio kan bijgevolg niet worden uitgesloten.

Uit de perioden tussen het neolithicum en de late middeleeuwen zijn zeer weinig indicaties van bewoning gekend. Waarschijnlijk echter heeft dit enerzijds te maken met de minder gunstige landschappelijke positie die het studiegebied innam, op de bodem van een nat beekdal en anderzijds met een gebrek aan onderzoek in de regio.

Uit de late middeleeuwen tenslotte zijn verschillende locatie van walgrachtsites gekend, een duidelijk teken van enige rurale rijkdom. De aanwezigheid van deze sites verklaard mogelijk ook de losse vondst van verschillende scherven uit deze periode.

Ondanks dat de regio een zeker archeologisch potentieel heeft met indicaties die voornamelijk uit steentijden en late middeleeuwen komen, is de kans op het aantreffen van archeologische sporen ter hoogte van het studiegebied onbestaande. Enerzijds ligt het grootste deel van het studiegebied in een zone waar geen archeologie te verwachten valt, anderzijds blijkt voor het deel van het studiegebied dat buiten deze zones ligt, dat de archeologische lagen, beschermd door meerder meters ophoging, niet zullen worden aangesneden bij werken.

4.2 INSCHATTING POTENTIEEL TOT KENNISVERMEERDERING

Het potentieel tot kennisvermeerdering bestaat hier voornamelijk uit het aantreffen van archeologische sites met een lage densiteit die getuigen van neolithische tot recente menselijke activiteiten met belangrijke indicaties voor laat middeleeuwse tot recente bewoning.

In recente jaren werd het studiegebied verschillende malen vergraven en vervolgens opgehoogd. Het is dan ook grotendeels opgenomen in de inventaris van 'Gebieden waar geen archeologie meer te verwachten valt'. In het overige deel van het studiegebied zullen geen archeologische sporen worden aangesneden bij graafwerken. De funderingszolen, die veruit de grootste verstoring veroorzaken, gaan niet dieper dan de ophogingslagen en hetzelfde geldt voor de geplande vloerfunderingen en buitenverhardingen.

Gezien geen archeologische sporen zullen worden aangesneden, is de mogelijkheid tot informatiewinst dus zeer klein. Een kosten-baten analyse wijst bijgevolg nogal eenvoudig richting een vrijgave van het terrein.

5 KWALITEITSCONTROLE EN ONDERTEKENING

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Didier Reyns	Director		1 maart 2017
Patrick Hambach	Director		1 maart 2017
Tim Moerenhout	Business Unit Manager		1 maart 2017
Jan Coenaerts	Archeoloog/ Kwaliteitsverantwoordelijke		1 maart 2017

6 BIBLIOGRAFIE

6.1 LITERAIRE BRONNEN

CadGIS 2016: Kadasterkaarten [online], http://ccff-test1.minfin.be/cadgisweb/?local=nl_BE (geraadpleegd op 26 september 2016).

Cartesius 2016: Topografische kaart 1933/1883 [online], <http://cartesius.be/geoportal/catalog/search/resource/details.page?uuid=%7BBDE85A1A-9065-4DD4-94DB-6B7E8ECCCE9D%7D> (geraadpleegd op 26 september 2016)

Crombé Ph. 2006: Van Toendrajager tot jager-visser-boer. *Belgische tijdschrift voor geografie*, 2006, 3, p. 295-306.

Geoportaal onroerend Erfgoed: Centraal Archeologische Inventaris [online], geo.onroenderfgoed.be (geraadpleegd 13/10/2016)

Geopunt Vlaanderen 2016: Basiskaarten (orthofoto's 1971/2015; GRB, topografische kaart (klassieke reeks)) [Online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 26 september 2016).

Geopunt Vlaanderen 2016: Historische kaarten (Ferraris, Atlas van Buurtwegen, Vandermaelen, Popp) [Online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 26 september 2016).

Geopunt Vlaanderen 2016: Bodemkaarten (Bodemtypes, Bodemgebruik, Bodemerosie, WRB Soil Units, Tertiaire formaties, Quartaire formaties) [Online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 26 september 2016).

Inventaris Onroerend Erfgoed: Inventaris bouwkundig erfgoed [online], <https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120649> (geraadpleegd 13/10/2016).

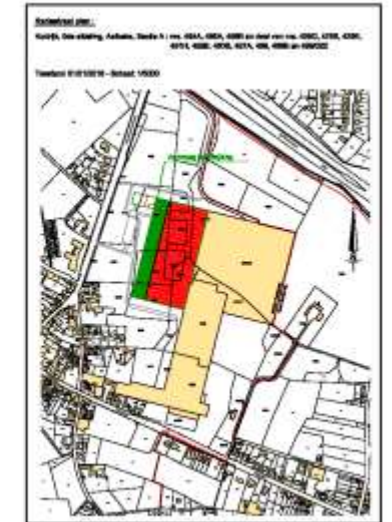
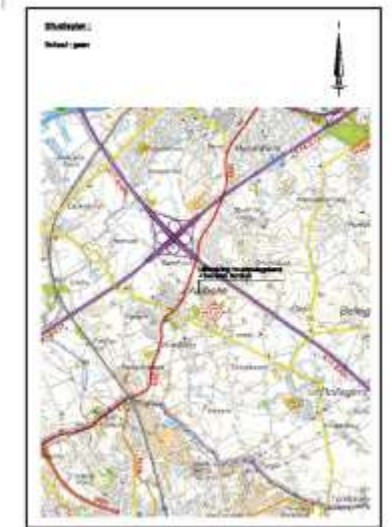
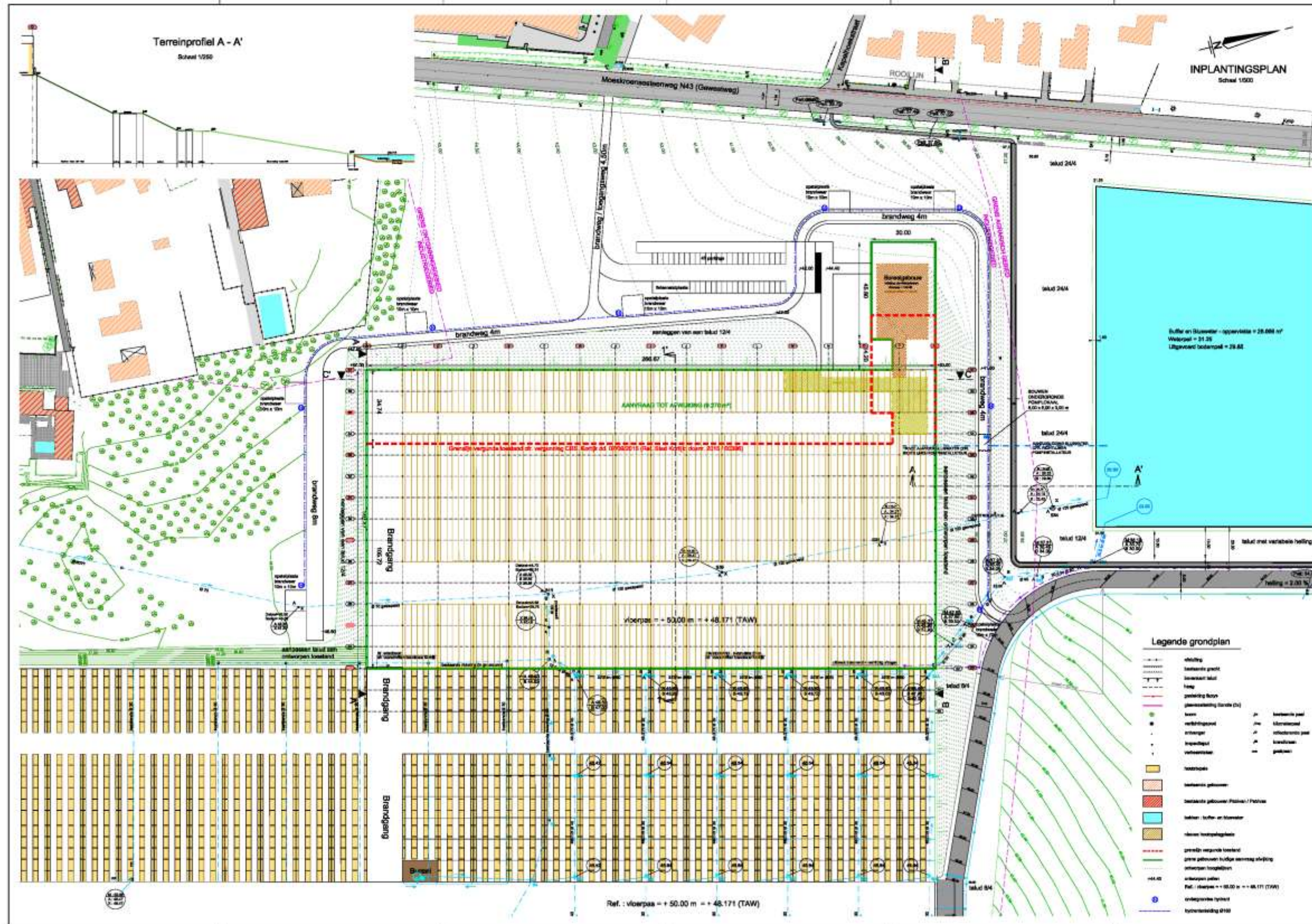
Nationaal Geografisch Instituut (NGI): Topografische kaart (1:10.000), [Online], www.ngi.be (geraadpleegd op 26 september 2016).

Vandendriessche H., Pedé R., Klinkenborg S., Verbrugge A., Mikkelsen J.H., Sergeant J., Cherretté B., Crombé Ph. 2015. Steentijdvondsten uit het zuiden van Oost-Vlaanderen: het neolithicum te leeuwergem-spelaan (gem. Zottegem) en Ruien-Rosalinde (gem. Kluisbergen, BE), *Notae Praehistoricae*, 35, 5-23.

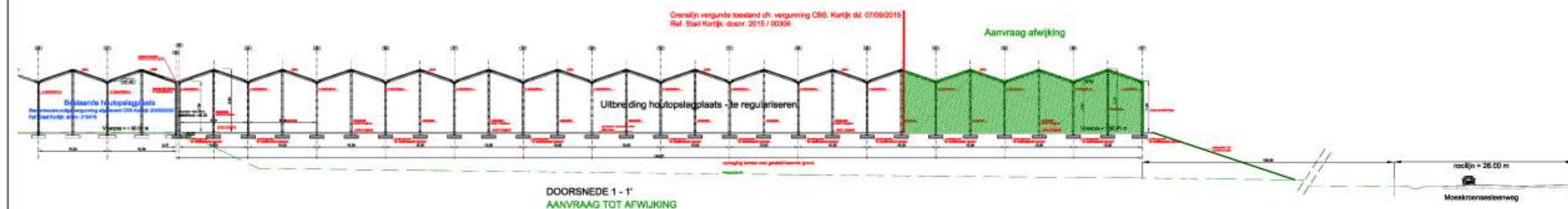
Verbrugge, A. De Grave A., Guillaume V., Cherretté B. Sergeant J., Crombé Ph. 2012. Een afgedekte finaalpaleolithische site langs de Bovenschelde te Ruien "Rosalinde" (gem. Kluisbergen, O-VL): voorlopige resultaten, *Notae Praehistoricae* 32, 151-157.

Van Ranst E & Sys C., 2000, Eenduidige legende voor de digitale bodemkaarten van Vlaanderen (Schaal 1:20 000), Gent: Laboratorium voor bodemkunde, Universiteit Gent.

7 BIJLAGEN

Provincie	: West-Visandien
Stad / Germaatskap	: B - 8011 Kaniya (Akwaba)
Ligging	: Moeslinoenleerweg / Bergstraat
AAKVRAG TOT AFWIJKING UITVERDER HOUDOPSLAGPLAATS = TALLO = EURELEN + POMPOELAND Inligtingplan / Toetsingsgraaf / Kadestreek plan / Situasieplan	
Opdragter(s):	 WAGOMITEER HOUTSPORT Registraar 28 8077 Vuurbaai-Akwaba tel. 03633 25 33 fax. 03633 25 34
Kadestreek plaas	Tussen, die volgende, hantone, heerde A : 100, 4000, 4000 en 1000 en 1000, 4000, 4000, 4000, 4000, 4000, 4000, 4000, 4000 en 4000
Doosnr. : 18 / 1896-A	Datum : 28 Januar 2017
Plaatnr. : 12	Skaal : 1 : 100
Intek. datum	Oorskriflig

[illegible]

